

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 5 Ιουνίου 1999

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ ΣΤΟ MEGA

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης παραχώρησε απόψε συνέντευξη στο δημοσιογράφο Νίκο Χατζηνικολάου, στο Mega Channel. Το πλήρες κείμενο της συνέντευξης έχει ως εξής:

Ν. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κυρίες και κύριοι, βρισκόμαστε στο Μέγαρο Μαξίμου, στο γραφείο του Πρωθυπουργού, για να συζητήσουμε για τις τελευταίες εξελίξεις, μετά τη Σύνοδο Κορυφής στην Κολωνία, εξελίξεις σημαντικές για την περιοχή μας.
Κύριε Πρωθυπουργέ, να σας καλησπερίσω ...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Καλησπέρα, κύριε Χατζηνικολάου.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: ...και να σας ευχαριστήσω που αποδεχθήκατε αυτή τη συνέντευξη. Να ξεκινήσω, ρωτώντας αν αυτή η εξέλιξη στην Κολωνία είναι μια εξέλιξη σταθερή. Αν, δηλαδή, θα πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι η ειρήνη δρομολογήθηκε, πλέον, ή αν αντίθετα φοβάστε ότι είναι πιθανό να έχουμε κάποια οπισθοδρόμηση.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Πρώτα απ' όλα θέλω να διαπιστώσω ότι στην Κολωνία έγινε ένα μεγάλο, αποφασιστικό βήμα. Ήταν **Σύνοδος Ειρήνης**. Μπήκαν οι βάσεις για την ειρήνη στην περιοχή. Η ειρήνη αυτή έρχεται μετά από έναν πόλεμο. Στον πόλεμο, κάθε πλευρά θέλει να δείξει ότι επικράτησε. Και γι' αυτό πιστεύω ότι δεν θα είναι εύκολο αυτό το οποίο έχει συμφωνηθεί να εφαρμοστεί πολύ γρήγορα στην πράξη. Ήδη, σήμερα χρειάστηκαν αρκετές ώρες συνεννοήσεων, για να μπορέσει να βρεθεί η αντιπροσωπεία του ΝΑΤΟ με την αντιπροσωπεία των Γιουγκοσλάβων.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Αυτή την ώρα που μιλούμε -πρέπει να το πούμε κύριε Πρόεδρε αυτό- γίνεται η συνάντηση αυτή.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Γίνεται η συνάντηση σε μια ταβέρνα στα σύνορα των Σκοπίων με το Κόσοβο. Και σε αυτή την περίπτωση η Ελλάδα “έσπρωξε”, συνέβαλε με παρεμβάσεις, με τηλεφωνήματα.

Θέλω να θυμίσω ότι και το πρώτο βήμα, την Πέμπτη το βράδυ, έγινε χάρη σε μας. Είχε “κολλήσει” η πρόοδος των συνομιλιών στο ερώτημα “ποιός παίρνει πρώτος τηλέφωνο”. Ενώ είχε συμφωνηθεί να τηλεφωνήσουν οι Σέρβοι στο ΝΑΤΟ, οι Σέρβοι δεν τηλεφωνούσαν, το ΝΑΤΟ δεν τηλεφωνούσε, όπως θα έπρεπε να τηλεφωνήσει -αν ενδιαφερόταν για την ειρήνη- και ο κ. Αχτισάρι παρακάλεσε τον κ. Παπανδρέου να μιλήσει με τον Υπουργό Εξωτερικών της Γιουγκοσλαβίας, κάτι το οποίο και έγινε. Έτσι, ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις μετά την πρωτοβουλία του κ. Παπανδρέου.

Λοιπόν, θα έχουμε μια πορεία, η οποία θα παρουσιάζει εμπόδια, δυσκολίες, αλλά είμαι βέβαιος ότι τελικά θα επικρατήσει η θέληση για ειρήνη, γιατί και οι δυο πλευρές έχουν δει ότι δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή άλλη διέξοδος. Και να τονίσω, επίσης, ότι αυτή η εξέλιξη δικαιώνει την πολιτική που ακολουθήσαμε. Υπήρχαν πολλοί στην Ελλάδα, οι οποίοι έλεγαν ότι θα έπρεπε να έχουμε αποσυρθεί από το ΝΑΤΟ, να τα έχουμε “σπάσει” με την Ευρωπαϊκή Ένωση, να έχουμε δείξει την αντίθεση που είχαμε με έμπρακτο τρόπο. Το γεγονός ότι μιλούν όλοι μαζί μας (οι Γιουγκοσλάβοι, οι Νατοϊκοί), ότι ζητούν όλοι από μας να βοηθήσουμε, δείχνει ότι η δική μας πολιτική -πολιτική για πολιτική λύση και διπλωματικές προσπάθειες- ήταν η ενδεδειγμένη για να πετύχουμε την ειρήνη.

Και αν μου επιτρέπτε να πω και κάτι που δεν είναι γνωστό, όχι μονάχα εγώ έκανα πολλά τηλεφωνήματα με τους Πρωθυπουργούς, όχι μονάχα ταξίδεψε ο κ. Παπανδρέου σε όλο τον κόσμο, αλλά και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας -μετά από συνεννόηση- πήρε τηλέφωνο τον κ. Αχτισάρι, και του δήλωσε τη δική μας συμπαράσταση, του δήλωσε τη δική μας βοήθεια στην προσπάθειά του. Κινητοποιηθήκαμε. Και πιστεύω ότι κινητοποιηθήκαμε σωστά και αποτελεσματικά.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, ελπίζετε ότι στο επόμενο διάστημα, σ’ αυτή τη νέα ισορροπία που θα διαμορφωθεί στη Βαλκανική, η Ελλάδα θα παίξει μεγαλύτερο ρόλο, εξ αφορμής και αυτής της στάσης της σ’ αυτό το διάστημα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σωστά. Πιστεύω, ακριβώς, ότι δημιουργήσαμε τις προϋποθέσεις να είμαστε από τους κύριους συντελεστές της επόμενης εξέλιξης. Ποιά είναι τα κεντρικά σημεία της επόμενης εξέλιξης; Η οικονομική ανασυγκρότηση και η βοήθεια στους πρόσφυγες να επιστρέψουν στις εστίες τους. Έχουν μπει μπροστά διαδικασίες. Η μια διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (διμερείς συνομιλίες με όλες τις χώρες) για να βοηθηθούν. Αυτό βασίζεται και σε μια δική μας ιδέα, την

οποία είχαμε υποστηρίξει εδώ και καιρό. Ότι θα πρέπει οι Βαλκανικές χώρες να μπουν στην πορεία ένταξης στην Ε.Ε. Το δεύτερο είναι το Σύμφωνο Σταθερότητας και Φιλίας. Και αυτό υπήρξε πρόταση που είχε η Ελλάδα μαζί με τη Γερμανία. Και στα δυο, λοιπόν, θα συμμετέχουμε. Άλλωστε, έχουμε προτείνει ένας από τους Οργανισμούς που θα ιδρυθούν να έχει έδρα τη Θεσσαλονίκη.

Ίσως, κύριε Χατζηνικολάου, μερικοί σκεφθούν ότι αναφέρομαι υπέρ το δέον, περισσότερο απ' ό,τι πρέπει στη δική μας παρουσία. Αλλά, αυτό είναι η αντικειμενική αλήθεια. Οι άλλες χώρες του ΝΑΤΟ ήταν μακριά, πέρα από τις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Γερμανία, τη Γαλλία και την Ιταλία. Ήταν μακριά. Δεν θα έλεγα ότι ήταν αδιάφορες, αλλά δεν είχαν την αγωνία και την αίσθηση ότι κάτι πρέπει να γίνει. Εμείς, εκτός των μεγάλων, είμαστε οι μόνοι, οι οποίοι είμαστε συνεχώς παρόντες, με τη θέληση να προχωρήσει η ειρήνη.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Ωστόσο, δεν ξέρω αν και κατά πόσον, αυτό το τελευταίο βήμα ειρήνης που έγινε με συμβολή της Ευρώπης, την απαλλάσσει -να το πω έτσι χονδροκομμένα- από την προηγούμενη στάση της. Θα διαπιστώσατε κι εσείς ότι όλο αυτό το τελευταίο διάστημα, το κλίμα στην Ελλάδα, για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια, δεν ήταν καλό για την Ευρώπη. Θεωρήσαμε οι Έλληνες ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έπαιξε το ρόλο που έπρεπε να παίξει και βρέθηκε στο περιθώριο των εξελίξεων. Και το ερώτημά μου είναι αν αυτό το τελευταίο βήμα αίρει -να το πω έτσι- τις προηγούμενες "αμαρτίες" της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εγώ θα έλεγα ότι δεν αίρει τις προηγούμενες αμαρτίες. **Η Ευρώπη ξύπνησε αργά.** Είχαμε επισημάνει εδώ και καιρό το θέμα του Κοσόβου. Ο κ. Αυγερινός, ο Ευρωβουλευτής του ΠΑΣΟΚ, ήταν επικεφαλής μιας Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το Κόσοβο και το επαναλάμβανε συνεχώς. Δεν τους ενδιέφερε τόσο. Και μετά, όταν υπήρξαν οι εξελίξεις, ανέλαβαν την πρωτοβουλία το ΝΑΤΟ, οι Ηνωμένες Πολιτείες κ.ά. Έκαναν, όμως, τώρα βήματα. Και η συμφωνία, η οποία έγινε είναι κυρίως αποτέλεσμα -θα έλεγα- της Γερμανικής Προεδρίας, του Φιλανδού Προέδρου, βεβαίως και με συμβολή των άλλων, προπαντός της Ρωσίας και των ΗΠΑ.

Η Ευρώπη είναι σε μια φάση όπου ψάχνει να βρει την πολιτική της ταυτότητα και την ταυτότητά της ως προς την εξωτερική πολιτική της. Πιστεύω ότι η Σύνοδος Κορυφής (της Κολωνίας) και αυτό το γεγονός, ήταν ένα δυνατό "τράνταγμα", μετά τον πόλεμο του Κοσόβου. Τους έδειξε ότι μπορούν να πάρουν -ας το πω έτσι- την τύχη της Ευρώπης στα χερίά τους και αποφάσισαν και δούλεψαν σ' αυτή την κατεύθυνση.

Να προσθέσω και το εξής: Προς τα έξω δεν φαίνονται, πολλές φορές, πολλά τα οποία γίνονται. Αλλά, γίνονται. Και θέλω να σας πω ότι στη Σύνοδο Κορυφής δεν ήταν κάτι ήσυχο και ομαλό. Για παράδειγμα, μπήκε το θέμα των βομβαρδισμών, τότε σταματούν οι βομβαρδισμοί. Εμείς υποστηρίξαμε ότι πρέπει να σταματήσουν αμέσως. Άλλωστε, είχαμε ζητήσει εκεχειρία. Οι περισσότερες χώρες ήταν της γνώμης ότι θα πρέπει πρώτα να αρχίσει η αποχώρηση των Γιουγκοσλαβικών δυνάμεων. Υπήρχαν όμως και κάποιες δυνάμεις, οι οποίες δεν ήθελαν. Ήθελαν τη συνέχιση, την εντατική συνέχιση των βομβαρδισμών και αυτές τις μέρες. Και έγινε πολλή συζήτηση και προσπάθεια από τους Ευρωπαίους να σταματήσει πια να λειτουργεί αυτή η νοοτροπία. Ή θέλουμε την ειρήνη ή δεν τη θέλουμε. Και δεν μπορεί να την επιτύχουμε δείχνοντας πιο σκληροί την τελευταία στιγμή.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Θα μου επιτρέψετε, πάντως, να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι ακόμη και αυτό το θετικό βήμα της Ευρώπης σκιάζεται από το γεγονός ότι την πολιτική, την ενιαία εξωτερική πολιτική της ασφάλειας της Ευρώπης, καλείται να την ενσαρκώσει -να το πω έτσι- ένα πρόσωπο που δεν είναι ιδιαίτερα δημοφιλές, τελευταία, στη χώρα μας. Μιλώ για τον κ. Σολάνα, ο οποίος με τους χειρισμούς και την τακτική που ακολούθησε, το τελευταίο διάστημα, στο Γιουγκοσλαβικό έγινε μάλλον αντιπαθής.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σωστά επισημαίνετε αυτό το θέμα. Όταν έγινε η συζήτηση στο Συμβούλιο Κορυφής για την επιλογή του επικεφαλής της εξωτερικής πολιτικής -του κ. ΚΕΠΠΑ όπως λέγεται- εμείς επισημάναμε, εγώ επισήμανα ότι την ίδια μέρα η Ευρωπαϊκή Ένωση πήρε μια σημαντική απόφαση: Να έχει μια πολιτική ασφάλειας και άμυνας διακριτή και να αποκτήσει δικές της δυνάμεις, ανεξάρτητες από το ΝΑΤΟ. Το λέω πολύ απλά. Δηλαδή, θέλησε να τονίσει την ιδιαιτερότητά της, τη δική της ταυτότητα, σε σχέση με το ΝΑΤΟ και τις ΗΠΑ. Και σωστά. Πρέπει η Ευρώπη να είναι ένας άλλος πόλος. Πολιτικός πόλος εξωτερικής πολιτικής και άμυνας από τις ΗΠΑ και όποια άλλη μεγάλη δύναμη. Δεν μπορούμε, λοιπόν, όταν το θέλουμε αυτό, να κάνουμε επικεφαλής της εξωτερικής πολιτικής τον κ. Σολάνα. Άσχετα από το πρόσωπο, το θέμα είναι πολιτικό. Ο κ. Σολάνα, ιδίως, εκπροσώπησε - και εκπροσωπεί- σ' αυτή τη διαμάχη το ΝΑΤΟ. Γι' αυτό και η Ελλάδα απέσχε της ψηφοφορίας.

Και να μου επιτρέψετε εδώ να σχολιάσω το εξής: Αυτή η αποχή δεν είναι κάτι εύκολο. Και η υποστήριξη της αντίθετης γνώμης, μέσα σ' ένα Συμβούλιο όπου όλοι πιέζουν και περίπου συμπίπτουν, θέλει κάποια δύναμη, γιατί πρέπει να σκέπτεσαι και τις δυνατές άλλες επιπτώσεις. Εάν εμείς, η Ελλάδα ψήφισε τον κ. Σολάνα, είμαι βέβαιος ότι τα

περισσότερα ΜΜΕ θα έβγαιναν με κραυγές διαμαρτυρίας, ενώ η αποχή πέρασε σχεδόν απαρατήρητη.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Δεν είναι ακριβώς έτσι. Επισημάναμε τη στάση την ελληνική και είναι ακριβές πάντως και έχετε δίκιο σ' αυτό ότι δεν θα υποδεχόμασταν πολύ θερμά μια θετική ψήφο για τον κ. Σολάνα. Ωστόσο, η Ευρώπη δίνει διαρκώς την αίσθηση ότι μας αντιμετωπίζει με έναν τρόπο, δεν θα πω αρνητικό, θα πω με όχι προσήκοντα τρόπο. Όταν η Ελλάδα έπαιξε αυτό το ρόλο το τελευταίο διάστημα και με κόστος σημαντικό, γιατί είμαστε στη γειτονιά αυτού του πολέμου, δεν είναι λίγο υπερβολικό στην πρώτη Σύνοδο Κορυφής που γίνεται μετά απ' αυτές τις εξελίξεις να θέλουν να προωθήσουν την τουρκική υποψηφιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η τουρκική υποψηφιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι θέμα στην Ε.Ε. εδώ και αρκετό καιρό. Το έχει θέσει, κυρίως, η Γαλλία και η Αγγλία. Τώρα, στο πλαίσιο αυτού του πολέμου, η Τουρκία έδωσε όλες τις δυνατές διευκολύνσεις, παραχωρήσεις, συμφώνησε να χρησιμοποιούνται τα αεροδρόμια, ακριβώς για να πετύχει αυτό. Κάποιοι, λοιπόν, νόμιζαν ότι είναι η στιγμή να την ανταμείψουν γι' αυτή τη στάση της. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση συμμετέχουν πολλές χώρες με τα δικά τους συμφέροντα, επενδυτικά, γεωπολιτικά, τον έλεγχο των πετρελαίων, τον έλεγχο της Μέσης Ανατολής. Δεν μπορεί κανείς να θεωρεί δεδομένη τη στάση της. Πρέπει κάθε φορά εμείς και να υποστηρίζουμε τη θέση μας, αλλά και να βλέπουμε πώς εξυπηρετούνται τα δικά μας συμφέροντα, σε σχέση με τα συμφέροντα των άλλων. Δεν πρέπει να νομίσουμε ότι υπάρχει ένα θέμα το οποίο κλείνει οριστικά και αμετάκλητα, όσο φιλικές και αν είναι οι άλλες χώρες.

Όπως ξέρετε, αυτή την προσπάθεια, η οποία έγινε από πλευράς Γερμανικής Προεδρίας και σίγουρα μετά από συνεννόηση με άλλους, την αποτρέψαμε. Και την αποτρέψαμε -θα έλεγα- με μεγάλη επιτυχία, γιατί αυτή τη φορά, μετά από πολλά χρόνια, δεν υπάρχει αναφορά για την Τουρκία στα Συμπεράσματα Κορυφής. Θέλω, όμως, να τονίσω -γιατί εμείς δεν έχουμε την άποψη ότι η Τουρκία δεν πρέπει να συμμετέχει στις διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης- ότι θεωρούμε τη σύνδεση της Τουρκίας με την Ε.Ε. σκόπιμη, αλλά πρέπει η Τουρκία να εκπληρώσει τις προϋποθέσεις, οι οποίες έχουν τεθεί: Σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αναγνώριση του Διεθνούς Δικαίου, ειρηνική επίλυση των διαφορών. Άλλωστε, είμαστε γείτονες. Και ως γείτονες θα έχουμε κι εμείς να κερδίσουμε...

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Όχι οι καλύτεροι γείτονες ...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Να κερδίσουμε και προπαντός ειρήνη. Αυτό είναι το θέμα και το έχουμε -πιστεύω- εξασφαλίσει σε έναν ταραγμένο κόσμο. Η Ελλάδα είναι όαση ειρήνης και σταθερότητας στα Βαλκάνια. Αυτό ας μην το ξεχνάμε.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Δεν ανησυχείτε ότι αυτή η στάση μας στην Ευρώπη μπορεί να μαζέψει πάλι σύννεφα πάνω από την περιοχή μας. Γιατί, συνήθως, η άλλη πλευρά του Αιγαίου αντιδρά μ' αυτό τον τρόπο, κάθε φορά που εμείς λέμε ένα "όχι".

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Επειδή χρησιμοποιήσατε τη λέξη "σύννεφα", θα πω ότι σύννεφα έρχονται και φεύγουν.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω να μπορούμε για λίγο στο κλίμα των εκλογών. Μου δίνει την αίσθηση το ΠΑΣΟΚ και η κυβέρνηση ότι θέλει να δημιουργήσει μια ατμόσφαιρα εθνικών εκλογών, ενώ έχουμε Ευρωεκλογές. Τι εννοώ: Ότι όλη η καμπάνια του ΠΑΣΟΚ είναι προσανατολισμένη στη διακύβευση αυτών των εκλογών. Διακυβεύονται πολλά. "Εξαρτώνται οι επιτυχίες μας στην οικονομική πολιτική, εξαρτάται η πορεία του τόπου". Ενώ η αίσθηση που υπάρχει, σε μεγάλο κομμάτι της κοινής γνώμης είναι ότι οι Ευρωεκλογές είναι πιο χαλαρές εκλογές. Είναι οι εκλογές, στις οποίες εκλέγουμε τους εκπροσώπους για το Ευρωκοινοβούλιο. Δεν συναντάται η σταθερότητα της κυβέρνησης απ' αυτές. Δεν συναρτάται επομένως η κεντρική πορεία της χώρας από αυτές τις εκλογές. Θέλω να πω, μήπως το δίλημμα αυτό είναι πλαστό. Είναι δίλημμα που το δημιουργείτε για να συσπειρώσετε;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν είναι έτσι. Ας δούμε τι λέει η αντιπολίτευση. Η Ν.Δ. λέει δημοψήφισμα. Τί θα πει δημοψήφισμα; Δημοψήφισμα θα πει ότι θέλω αυτή την κυβέρνηση ή κάνω ένα βήμα για να τη διώξω εδώ και τώρα. Τα άλλα κόμματα της αντιπολίτευσης μας λένε αρνητική ψήφος στο σύνολο της κυβερνητικής πολιτικής. Τί θα γίνει την επομένη των Ευρωεκλογών; Εγώ πιστεύω ότι το ΠΑΣΟΚ θα είναι πρώτο κόμμα. Αλλά, εάν πετύχει η Ν.Δ και τα άλλα κόμματα, αμέσως την επομένη θα πουν, να αλλάξει αυτή η οικονομική πολιτική, να αλλάξει αυτή η εξωτερική πολιτική, να σταματήσουμε την πορεία όπως την έχουμε καθορίσει, ώστε να μπορούμε στην ΟΝΕ. Δεν θα πουν να μην μπορούμε στην ΟΝΕ. Θα πουν όμως όχι σ' αυτό το μέτρο, όχι σ' αυτή τη ρύθμιση. Θα υπάρξει μια γενικευμένη αμφισβήτηση με την προσπάθεια να κάνουμε το τελευταίο βήμα. Και πρέπει να καταλάβουν όλοι οι Έλληνες ότι βρισκόμαστε σε απόσταση αναπνοής από την ένταξή μας στην ΟΝΕ, που θα μας δώσει τη στέρεα βάση για την ανάπτυξη, που θα μας επιτρέψει να είμαστε στον πυρήνα των αποφάσεων. Αν, λοιπόν, αυτή

την τελευταία στιγμή, διστάσουμε ή τα χάσουμε ή δεν μπορέσουμε να προχωρήσουμε, λόγω αυτών των αντιδράσεων, θα έχουμε κάνει πολλές θυσίες για το τίποτα. Δεν πρέπει αυτή τη φορά να επαναλάβουμε το παράδειγμα του Σίσυφου. Φθάνουμε πάνω και κυλάμε πάλι πίσω και ξαναρχίζουμε από την αρχή. Δεν μπορούμε να βρεθούμε πίσω από το 1994. Αυτές οι Ευρωεκλογές, λόγω αυτού του τόνου τον οποίο προσέδωσαν τα κόμματα της αντιπολίτευσης, λόγω του δημοψηφίσματος που ισχυρίζεται η Ν.Δ., έχουν άλλο χαρακτήρα. Έχουν τον χαρακτήρα της ψήφου “ναι, στη συνέχεια της πολιτικής για να πετύχουμε το στόχο μας” ή “όχι”. Εγώ πιστεύω ότι οι Έλληνες πρέπει να πουν “ναι”, για να ολοκληρώσουμε τα βήματα. Πιστεύουμε σ’ αυτό το στόχο; Εάν πιστεύουμε σ’ αυτό το στόχο, ας μη δούμε τα δευτερεύοντα - υπάρχουν προβλήματα- ας μη δούμε τις λεπτομέρειες, αλλά να κατακτήσουμε το κύριο και σημαντικό.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Ειλικρινά πιστεύετε ότι ένα αρνητικό για το ΠΑΣΟΚ αποτέλεσμα στις εκλογές θα μπορούσε να ανακόψει την πορεία της κυβέρνησης, να ανακόψει την πορεία προς την ΟΝΕ;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ειλικρινά πιστεύω ότι τα κόμματα της αντιπολίτευσης θα κάνουν κάθε τι το δυνατό να εκμεταλλευθούν, έστω και μια ψήφο παραπάνω, αν την είχαν, για να δημιουργήσουν μεγάλα εμπόδια. Δεν θέλω παρά να θυμίσω στους Έλληνες τι έγινε σε σχέση με την Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση. Χέρι - χέρι το ΚΚΕ, ο Συνασπισμός και η Ν.Δ. , για να μη γίνει η Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση, με διαμαρτυρίες και κινητοποιήσεις που συντάραξαν όλη την Ελλάδα. Να μη θυμίσω το θέμα της ιδιωτικοποίησης της Ιονικής Τράπεζας, η οποία έγινε πολύ επιτυχώς στο τέλος από την κυβέρνηση. Και ξύλο έπεσε και ανθρώπους έδειραν, η γενική συνέλευση δεν μπόρεσε να γίνει σύμφωνα με το νόμο. Λοιπόν, κάτι τέτοιο θέλουν, δηλαδή κάποιο έναυσμα, κάποια αφορμή θέλουν για να ξεκινήσει όλο αυτό το γαϊτανάκι και πάλι. Όχι, εγώ πιστεύω ότι δεν πρέπει να γίνει αυτό. Πρέπει να έχουμε τη δύναμη από την ψήφο του ελληνικού λαού για να προχωρήσουμε απρόσκοπτα ως το τέλος της περιόδου αυτής, μέχρι το τέλος του χρόνου, για να πραγματοποιήσουμε τα κριτήρια (της ένταξης στην ΟΝΕ) και μετά για να κάνουμε τις διαπραγματεύσεις στις αρχές του 2000 και να κλείσουμε αυτό τον κύκλο που θέτει τη βάση της ανάπτυξης και της συμμετοχής μας.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Αφού η διακύβευση είναι τόσο μεγάλη, γιατί δεν κάνετε αυτό το περιβόητο “ντιμπέϊτ” με τον αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης; Θέλω να πω, σε μια εκλογή που έχει σημαντική πολιτική διακύβευση, έχει νόημα να δούμε τον Πρωθυπουργό και τον

αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να διασταυρώνουν τα ξίφη τους.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εγώ, εδώ και δυο μήνες, αν όχι περισσότερο, είχα πει ότι θα ήταν χρήσιμος ένας διάλογος με τον κ. Καραμανλή. Ο διάλογος όμως πρέπει να γίνει με κάποιους κανόνες. Τί είναι το πιο απλό; Το πιο απλό είναι να πάρουμε τη συμφωνία, ό,τι είχαμε συμφωνήσει με τον κ. Έβερτ το 1996 (προς τιμήν του) και κάναμε τότε μια συζήτηση. Στη συζήτηση πρέπει να μπουν συγκεκριμένα ερωτήματα από δημοσιογράφους και να υπάρχουν και συγκεκριμένες απαντήσεις. Να έχει το κοινό μια άποψη για την πολιτική, για τους στόχους. Η συζήτηση δεν μπορεί να είναι, γιατί τότε είναι συζήτηση εντός εισαγωγικών, σχόλια του ενός για τον άλλο, προσωπικές αντιπαραθέσεις, υψηλοί τόνοι οι οποίοι θα καλύπτουν την ουσία, γιατί, κύριε Χατζηνικολάου, έχουμε και μια υποχρέωση. Τουλάχιστον, εγώ ως Πρωθυπουργός έχω μια μεγάλη υποχρέωση: Να διατηρήσω υψηλά το κύρος του πολιτικού κόσμου και του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Διαδικασίες, οι οποίες θα μας φτηναίνουν δημόσια με τέτοιου τύπου προσωπικές αντιπαραθέσεις, είναι διαδικασίες αντίθετες με την έννοια της Δημοκρατίας. Λοιπόν, δημοσιογράφοι, συγκεκριμένα ερωτήματα, για να μπορεί να υπάρξουν απαντήσεις. Φοβάμαι, ότι ο κ. Καραμανλής δεν θέλει αυτού του τύπου τη συζήτηση, γιατί θα φανεί η ένδεια της πολιτικής του.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Καραμανλής -και κλείνω μ' αυτό- σε μια δήλωσή του, μετά το ναυάγιο των διαπραγματεύσεων των δυο κομμάτων, είπε "είμαστε και οι δυο ευπρεπείς. Και ο Πρωθυπουργός και εγώ. Επομένως, γιατί να μη συζητήσουμε με ένα συντονιστή ανοικτά και καθαρά". Δηλαδή, γιατί να ξαναμπούμε (αυτό ήταν το πνεύμα της δήλωσής του) σε μια διαδικασία, όπως αυτή του "ντιμπέϊτ" με τον κ. Έβερτ, όπου επρόκειτο για παράλληλους μονόλογους και όχι για απευθείας συζήτηση. Φαντάζομαι την ευπρέπεια που σας αναγνωρίζει, του την αναγνωρίζετε κι εσείς.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Βεβαίως του την αναγνωρίζω. Αυτός ο τύπος της συζήτησης με τον κ. Έβερτ ήταν ένας τύπος συζήτησης, ο οποίος δεν διαμορφώθηκε από μας. Είναι ο παραδεδεγμένος και γενικά εφαρμοζόμενος τύπος της συζήτησης και στις χώρες της Ε.Ε. και στις Ηνωμένες Πολιτείες. Γιατί να μην ακολουθήσουμε αυτό το παράδειγμα; Εγώ, δυστυχώς, παρακολουθώντας τον τελευταίο καιρό τηλεοπτικές συζητήσεις, έχω πολλές αρνητικές εμπειρίες. Γιατί είδα, πράγματι, ότι ορισμένα στελέχη της Ν.Δ. προσπαθούν να επικρατήσουν με φωνές και όχι με επιχειρήματα. Επαναλαμβάνω, λοιπόν, ότι με μια πολιτική φωνών, θεάτρου δεν συμφωνώ. Θέλω μια πολιτική επιχειρημάτων. Και

γι' αυτό, πριν από δυο μήνες -να το τονίσω και πάλι- είχα προτείνει αυτή τη διαδικασία και λυπάμαι πάρα πολύ που δεν έγινε δεκτή. Γιατί πιστεύω ότι εμείς -όπως το έχουμε δείξει και στη Βουλή και αλλού- μόνο να κερδίσουμε έχουμε από έναν ουσιαστικό διάλογο. Και αυτόν τον ουσιαστικό διάλογο θέλουμε.

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, αυτή τη συζήτησή μας, θα ήθελα να σας ρωτήσω τί θα θεωρήσετε νίκη στις εκλογές; Ξέρετε, γιατί σας ρωτώ; Λένε στο παρασκήνιο κάποια στελέχη, όχι μόνο του ΠΑΣΟΚ, αλλά και εταιρειών μετρήσεων, ότι το ΠΑΣΟΚ αν επιτύχει μια πολύ μικρή διαφορά από την Αξιωματική Αντιπολίτευση, ακόμη και αν είναι δεύτερο κόμμα, αυτό θα είναι νίκη του. Και το λένε με την έννοια ότι συνήθως οι Ευρωεκλογές είναι χαλαρές εκλογές. Είναι εκλογές, στις οποίες εκφράζεται πιο εύκολα μια δυσaréσκεια για μικρά πράγματα και ο πολίτης δεν μετρά τα μεγάλα, την κατεύθυνση, γιατί τη θεωρεί σίγουρη. Τί θα θεωρήσετε νίκη, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θα είμαστε πρώτο κόμμα, κύριε Χατζηνικολάου. Και θα είμαστε πρώτο κόμμα, γιατί έχουμε πεποίθηση στο έργο που κάναμε. Γιατί έχουμε ένα όραμα για την Ελλάδα. Και παλεύουμε γι' αυτό το όραμα. Και παλεύουμε -και αυτό θέλω να το πω με έμφαση- μέσα σε αντίξοες συνθήκες από το 1996 και μετά. Είναι ευχάριστο να βλέπεις κινητοποιήσεις, να υπάρχουν άνθρωποι που διαμαρτύρονται, να υπάρχουν αντιπαραθέσεις στην κοινωνία, να διακυβεύεται η κοινωνική συνοχή; Είναι ευχάριστο πολλοί να νομίζουν ότι έχεις αναληψία, ότι δεν έχεις κοινωνική ευαισθησία; Καθόλου ευχάριστο δεν είναι. Σας διαβεβαιώ, αισθάνεσαι άσχημα. Αλλά, όμως, εμείς επιμείναμε. Εγώ επέμενα και σε δύσκολες συνθήκες -θυμάστε τις αγροτικές κινητοποιήσεις- ότι για την Ελλάδα υπάρχει ένας ξεκάθαρος στόχος: Ο στόχος αυτός είναι να κερδίσει το βήμα εκείνο που θα της επιτρέψει να έχει πολύ μεγαλύτερες δυνατότητες και ευκαιρίες. Λοιπόν, επειδή χρησιμοποιούμε το σύνθημα "**Πρώτα η Ελλάδα**", αυτό δεν είναι απλώς ένα σύνθημα, με την έννοια να συγκινεί τον κόσμο, είναι και μια πεποίθηση. Παρ' όλα όσα υποστήριξαν κάποιοι, παρ' όλη την αναταραχή και την πικρία που υπάρχει, ο γνώμονάς μας, το κριτήριό μας -και ελπίζουμε ότι ο κόσμος το καταλαβαίνει και πιστεύω ότι το καταλαβαίνει- είναι πώς θα προχωρήσει η χώρα. Και γι' αυτό **θα είμαστε πρώτο κόμμα.**

Ν.ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ευχαριστώ κι εγώ, κύριε Χατζηνικολάου.